

MAL-YHTEISTYÖN JA HALLINNON KEHITTÄMISEN TULEVAISUUSKUVAT

Skenaariotyöpaja

11.3.2015 klo 12.00-16.00

Kuntaliitto, Kuntatalo B 4.15

MAL-YHTEISTYÖN JA HALLINNON KEHITTÄMISEN TULEVAISUUSKUVAT

Skenaariotyöpajan ohjelma 11.3

- 12.00 **Avaus ja työpajan tavoitteet**
Raine Mäntysalo, professori, Aalto-yliopisto
- 12.15 **MALPE-yhteistyön tulevaisuuden kehittämistarpeet**
*Olli Alho, neuvotteleva virkamies TEM, MAL-
aiesopimusten valtio-osapuolen valmistelutyöryhmä*
- Tulevaisuuden kuntarakenne ja seudulliset
instituutiot MALPE-yhteistyön mahdollistajina**
Arto Koski, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
- Kohti rationaalista yhdyskuntasuunnittelua ?**
Jarmo Vakkuri, professori, Johtamiskorkeakoulu, Tay
Ilari Karppi, professori, Johtamiskorkeakoulu, Tay
- Kaupunkiseutujen strategisen suunnittelun
kehitysnäkymiä kansainvälisessä perspektiivissä**
Vesa Kanninen, tutkija, YTK, Aalto
- Keskustelu**
- 13.45 **Kahvit**

Työskentelyosio

**Miten eri hallintojärjestelyillä voidaan tukea
kaupunkiseutujen fiksua kasvua, strategista
adaptiivisuutta ja vastuullisuutta resurssien käytössä?**

14.00 **Ohjeistus**
Raine Mäntysalo, Aalto-yliopisto

Käsiteltävät teemat

Teema 1. Metropolimalli (*Ilari Karppi,
Johtamiskorkeakoulu, Tay*)

Teema 2. Seutukaupunkimalli (*Vesa Kanninen, Aalto*)

Teema 3. Kuntayhteistyömalli (*Pasi-Heikki Rannisto,
Synergos, Tay*)

15.10 **Yhteenvetokeskustelu**

16.00 **Tilaisuus päättyy**

TAMPEREEN
YLIOPISTO

JOHTAMISKORKEAKOULU

Työskentelyosio: Miten eri hallintojärjestelyillä voidaan tukea kaupunkiseutujen fiksumaa kasvua, strategista adaptiivisuutta ja vastuullisuutta resurssien käytössä?

	Fiksu kasvu	Strateginen adaptiivisuus	Resurssi-vastuullisuus
Metropolimalli			
Seutukaupunki-malli			
Kuntayhteistyö-malli			

KAUPUNKISEUDUN TULEVAISUUDEN HALLINTOMALLIN VAIHTOEHDOT

- **Metropolimalli:** Kaksitasoinen hallinto, jossa metropoli vastaisi muun muassa maankäytöstä, kaavoituksesta ja toisen asteen koulutuksesta. Metropolin sisällä olisi useita palvelukuntia, joiden vastuulla olisi päivähoito, peruskoulu, liikunta ja kulttuuri. Molemmille valittaisiin vaaleilla valtuusto, mutta verotusoikeus olisi metropolilla.
- **Seutukaupunkimalli:** Yksitasoinen hallinto koko kaupunkiseudun kattavan kunnan muodossa. Osallisuutta vahvistettaisiin esimerkiksi kunnanosa-valtuustoilla.
- **Kuntayhteistyömalli:** Vapaaehtoinen kuntayhteistyö ja sopimuspolitiikka kuntien ja valtion välillä, yksityinen ja kolmas sektori vahvemmin mukaan.

	Fiksu kasvu	Strateginen adaptiivisuus	Resurssi-vastuullisuus
Metropoli-malli			
Seutu-kaupunkimalli			
Kuntayhteistyömalli			

HYVÄN MALPE-TYÖN PERIAATTEET

- **Fiksu kasvu:** Kaupunkiseudun kasvun ohjaaminen perustuu seudulliseen strategisuuteen, jolla edistetään yhdyskuntarakenteen toimivuutta: tiivistetään nykyistä yhdyskuntarakennetta ja ohjataan kasvua joukkoliikennekäytävien varrelle, tuetaan palvelurakenteita ja hallitaan niihin liittyviä investointitarpeita ja –riskejä.
- **Strateginen adaptiivisuus:** Kaupunkiseudun strateginen toiminta yhdistää eri kehitysvaihtoehtojen ennakointia ja visionäärisyyttä niin, että se kykenee reagoimaan tulevaisuuden muutospaineisiin ja hyödyntämään niitä tavoitteisesti yhdyskunta- ja elinkeinorakenteellisia vahvuuksiaan jalostaen.
- **Resurssivastuullisuus:** Kaupunkiseudun julkisia palveluja kehitetään koordinoitusti julkistaloudellista kestävyyttä edistäen ja päällekkäisyyksiä välttäen; elinkeinoelämän edellytyksiä kehitetään seudun sisäistä haitallista kilpailua välttäen.

	Fiksu kasvu	Strateginen adaptiivisuus	Resurssi-vastuullisuus
Metropoli-malli			
Seutu-kaupunkimalli			
Kuntayhteistyömalli			

OHEISAINEISTO

- Maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusten valtio-osapuolen valmistelutyöryhmän loppuraportti MAL- aiesopimusmenettelyn kehittämistä, luonnos 9.3.2015.
- Tuominen, L. (2015) MAL-aiesopimukset institutionaalisen epäselvyyden näkökulmasta. Kandityö, Aalto-yliopisto. Helmikuu 2015.

- Aiemmat tutkimukset ja selvitykset aiheesta:
 - Mäntysalo, Kangasoja & Kanninen (2014). Rakennemallit kaupunkiseutujen suunnittelussa. Strategisen maankäytön suunnittelun paradoksi. YM raportteja 18/2014.
 - Ojaniemi (2014). MAL(PE) – aiesopimusten sitoutumiseen vaikuttavat tekijät , selvitysraportti. MAL-verkosto, syyskuu 2014.
 - Mäntysalo, Kallio, Niemi, Vakkuri & Tammi 2012. Suuruuden ekonomiaa ja repaleisia kuntarakenteita. Yhdyskunta- ja kustannusrakenteiden kytkentöjä Paras-kaupunkiseuduilla. Kunnallistieteellinen aikakauskirja 4/12, s. 327-345.
 - Hytönen, Mäntysalo, Akkila, Kanninen & Niemi (toim.) 2012. Kaupunkiseutujen kasvukivut II. Päätelmiä maankäytön suunnitteluyhteistyön kehityksestä viidellä kaupunkiseudulla. Paras-ARTTU-ohjelman tutkimuksia nro 22. Suomen Kuntaliiton Acta-sarja nro 241, 2012.

- Oheisaineisto verkossa: www.mal-verkosto.fi tilaisuudet.